

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА**

Кафедра безпеки інформації та бізнес-комунікацій

Затверджено

на засіданні кафедри безпеки інформації та
бізнес-комунікацій
економічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол №1 від 30.08.2022 р.)

В.о. зав. кафедри проф. М.І. Хмельярчук

**СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТУВАННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ БАЗ І СХОВИЩ
ДАНИХ ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА»,
що викладається в межах ОПШ
«Економічна кібернетика та бізнес-аналітика»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальностей : 051 «Економіка»**

Львів - 2022 р.

Назва курсу	“ Технологія проектування та адміністрування баз даних і сховищ даних ”
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, проспект В'ячеслава Чорновола, 61, аудиторія ____
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра безпеки інформації та бізнес-комунікацій
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова навчальна дисципліна
Семестр	7
Форма навчання	Денна
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / загальна кількість годин	6 кредитів / 180 годин
Викладач (-і)	Циганчук Роман Олегович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформації та бізнес-комунікацій економічного факультету
Контактна інформація викладача (-ів)	Профайл викладача курсу: https://econom.lnu.edu.ua/employee/tsyhanchuk-roman-olehovych Електронна пошта roman.tsyhanchuk@lnu.edu.ua
Консультації з питань вивчення дисципліни	У день проведення практичних занять, 16.00-17.00 год. (м. Львів, проспект В'ячеслава Чорновола, 61, аудиторія ____)
Мова викладання	Українська
Сторінка курсу	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Коротка анотація дисципліни	Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Інформаційна безпека» складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця освітнього ступеня «бакалавр». Вивчення дисципліни «Технологія проектування та адміністрування баз даних і сховищ даних» спрямоване дати студентам основні уявлення (знання) про організацію та призначення баз даних та систем адміністрування базами даних , основних принципів їхньої побудови і місця в практичній діяльності по керуванню фінансами і бізнесом підприємств, формування знань і навичок звичайного користувача БД .
Мета дисципліни	Мета вивчення дисципліни: формування базових концептуальних представлень по одному з найважливіших напрямку розвитку інформаційних технологій у сфері економіки - технології баз даних (БД), системних теоретичних і практичних знань з основ побудови і функціонування БД і сховищ даних (СД) та їх адміністрування. Завданням дисципліни є дати студентам основні уявлення (знання) про організацію та призначення баз даних та систем адміністрування базами даних , основних принципів їхньої побудови і

	місяця в практичній діяльності по керуванню фінансами і бізнесом підприємств, формування знань і навичок звичайного користувача БД .
Література для вивчення дисципліни	Базова: 1. Ситник Н. В. Проектування баз і сховищ даних: Навч. посібн. – К.: КНЕУ, 2004. – 348 с. 2. О.М. М'якшило Організація баз даних та знань. Навчальний посібник – К.: НУХТ, 2013 – 148 с. 3. Роберт Шелдон, Джофfrey Мойе. MySQL 5: базовий курс Beginning MySQL. – К.: «Діалектика», 2007. – 880 с. 4. Моделі і структури баз даних. / Базовий конспект лекцій. Електронна версія./ Уклад. Веніков Д.П. – Львів, ЛІБС УБС НБУ. 2009.- 81с. 5. І.О. Завадський Основи баз даних. Навчально-методичний посібник. Київ, 2011. – 192 с. 6. Н.В. Морзе Бази даних у навчальному процесі. Навчальний посібник. 2007. – 120 с. 7. М'якшило О.М. Організація баз даних та знань: Тлумачний словник. – К. НУХТ, 2011. – 23с. 8. Степанов В.П. Система управління базами даних MS Access: навч. посібник для самот. роботи студентів / В.П. Степанов, І.П. Ковріжних; Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ХНЕУ, 2007. – 288 с. 9. Тарасов О.В. Клієнт-серверні технології СКБД Oracle. Мова SQL Oracle: навч.-практ. посіб. для самот. підгот. студентів з навч. дисципліни «Організація баз даних та знань» / Тарасов О.В., Федько В.В.; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 383 с. 10. Державний стандарт України. Системи оброблення інформації. Бази даних. Терміни і визначення. ДСТУ 2874-94.- Київ.: Держстандарт України, 1994.- 31с. 11. Єршоміна Н.В. Проектування баз даних: Навчальний посібник.— К.: КНЕУ, 1998.—208 с. 12. Ситник Н.В., Краснюк М.Т. Проектування баз і сховищ даних. Навч.-методичний посібник для самот. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2005-240 с.
Обсяг курсу	64 годин аудиторних занять, з них 32 години лекцій, 32 годин практичних занять та 116 годин самотійної роботи
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: – принципи сучасної організації баз даних і систем баз даних; – основні категорії і поняття баз даних; – реляційну модель представлення даних; – методи проектування баз даних; – сучасні технології обробки даних; – основи адміністрування баз даних. вміти: – будувати модель предметної області і створити відповідну їй базу даних; – організувати обробку інформації в базі даних; – організувати забезпечення цілісності бази даних;

	– формулювати запити до бази даних мовою QBE і SQL; – організувати захист бази даних; – працювати із СУБД Microsoft Access 2000 і SQL Server по створенню баз даних; – одержувати дані по запиту, формувати звіти, проводити діалогову роботу з даними і створення необхідних для цього об'єктів Access.
Ключові слова	База даних, сховище даних, засоби проектування, організація баз даних, моделі представлення даних, інформація, запити, СУБД.
Формат курсу	Денний Проведення лекцій, практичних занять, консультацій
Теми	Тема 1. Системи баз даних, основні поняття. Тема 2. Моделі даних. Тема 3. Основні поняття реляційної моделі даних. Тема 4. Сутність реляційного підходу до проектування баз даних. Тема 5. Основи проектування реляційної бази даних. Тема 6. Розробка реляційної бази даних. Тема 7. Основи SQL (Structured Query Language) Тема 8. Засоби маніпулювання даними SQL. Тема 9. Концепція сховища даних.
Підсумковий контроль, форма	Критерії оцінювання 1. Критерієм успішного проходження здобувачем освіти оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. 2. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали, що використовується. Засоби оцінювання Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути: – стандартизовані тести; – аналітичні звіти, реферати, есе; – розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; розрахункові роботи; – інші види індивідуальних та групових завдань. Форми поточного та підсумкового контролю 1. Форма підсумкового контролю за навчальною дисципліною «Інформаційна безпека» - залік. 2. Форми поточного контролю під час навчальних занять: усні відповіді. Розв'язування задач та практичних завдань, письмове опитування у формі самостійних та контрольних робіт, написання економічних есе.
Пререквізити	Вивчення дисципліни «Технологія проектування та адміністрування баз даних і сховищ даних» спрямоване дати студентам основні уявлення (знання) про організацію та призначення баз даних та систем адміністрування базами даних, основних принципів їхньої

	побудови і місця в практичній діяльності по керуванню фінансами і бізнесом підприємств, формування знань і навичок звичайного користувача БД. Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Технологія проектування та адміністрування баз даних і сховищ даних» ґрунтується на знаннях, отриманих при вивченні таких курсів як «Економічний аналіз», «Цифрова економіка», «Вища математика», «Теорія ймовірностей», «Інформаційні технології (рівень А)» та інших курсів.															
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання); Практичні заняття (навчальні дискусії, мозковий штурм, розв'язок ситуаційних вправ (кейсів)); Самостійне навчання (індивідуальна робота, робота в групах). Лекції надають здобувачам основний теоретичний матеріал, що є основою для самостійного навчання, а також сприяють розвитку у здобувачів вищої освіти здатності до узагальнення та критичного мислення через участь в дискусіях. Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають здобувачам вищої освіти можливість застосовувати теоретичні знання на реальних прикладах. Практичні заняття сконструйовані з застосуванням методів практико-орієнтованого навчання, і передбачають розв'язок здобувачами вищої освіти кейсів на основі можливих реальних ситуацій та виконання необхідних розрахунків. Самостійне навчання сприяє підготовці до лекцій, практичних занять, а також роботи індивідуально та в невеликих групах для підготовки презентацій, що будуть представлені іншим групам, та для виконання індивідуальних та групових ситуаційних вправ на практичних заняттях, участі в них тощо.															
Необхідні обладнання	Мультимедіа та проекційна апаратура. Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі. Бібліотечні фонди.															
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<table border="1" data-bbox="483 1335 1481 1776"> <thead> <tr> <th data-bbox="483 1335 1058 1473" rowspan="2">Форми контролю</th> <th data-bbox="1058 1335 1481 1406">Максимальна кількість балів</th> </tr> <tr> <th data-bbox="1058 1406 1481 1473">Денна форма навчання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="483 1473 1058 1514">Поточний контроль:</td> <td data-bbox="1058 1473 1481 1514"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="483 1514 1058 1576">Усні відповіді, розв'язування задач та практичних завдань</td> <td data-bbox="1058 1514 1481 1576">10 x 5 = 50 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="483 1576 1058 1632">Письмові опитування</td> <td data-bbox="1058 1576 1481 1632">до 30 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="483 1632 1058 1688">Підсумкова контрольна робота</td> <td data-bbox="1058 1632 1481 1688">20 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="483 1688 1058 1747">Всього за результатами поточного контролю:</td> <td data-bbox="1058 1688 1481 1747">100</td> </tr> <tr> <td data-bbox="483 1747 1058 1776">Всього</td> <td data-bbox="1058 1747 1481 1776">100</td> </tr> </tbody> </table> Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою	Форми контролю	Максимальна кількість балів	Денна форма навчання	Поточний контроль:		Усні відповіді, розв'язування задач та практичних завдань	10 x 5 = 50 балів	Письмові опитування	до 30 балів	Підсумкова контрольна робота	20 балів	Всього за результатами поточного контролю:	100	Всього	100
Форми контролю	Максимальна кількість балів															
	Денна форма навчання															
Поточний контроль:																
Усні відповіді, розв'язування задач та практичних завдань	10 x 5 = 50 балів															
Письмові опитування	до 30 балів															
Підсумкова контрольна робота	20 балів															
Всього за результатами поточного контролю:	100															
Всього	100															

	для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Жодні форми порушення академічної доброчесності <u>не толеруються</u>.
Контрольні запитання	1. Що таке база даних? 2. Які основні функції системи управління базами даних? 3. Які моделі баз даних існують? 4. У чому полягає призначення таблиць, запитів, фори та звітів? 5. З яких елементів складається структура таблиці реляційної бази даних? 6. Що таке ключове поле? Які типи ключових полів Вам відомі? 7. Чи містить будь-яку інформацію таблиця, у якій немає жодного запису? 8. Які відносини між таблицями існують? 9. Які типи даних підтримує MS Access 2010? 10. Як встановити зв'язок між таблицями? 11. Які способи створення таблиць у MS Access 2010 Вам відомі? 12. Для чого призначені властивості полів на вкладці «ПІДСТАНОВКА»? 13. На основі яких об'єктів створюються запити? 14. Які типи запитів Вам відомі? 15. Які особливості запитів на зміну? 16. З яких етапів складається процес створення запитів? 17. Які оператори відбору значень при створенні запитів Вам відомі? 18. Які функції дати та часу для задачі умови відбору Вам відомі? 19. Які основні групові функції можна застосувати у підсумкових запитах? Які способи створення форм Вам відомі? 20. На базі яких об'єктів Access формується форми? 21. З яких частин складається структура форми? 22. Як оформити форму за допомогою рисунка? 23. Як видалити область виділення з форми? 24. Які режими створення звітів існують у Access 2010? 25. Яку структуру має звіт в режимі конструктору? 26. Які дані можуть розміщуватися в області Примітка звіту у звіті? 27. У чому полягає призначення імпорту, експорту даних у Access 2010? 28. Які можливості надає мова розробнику баз даних?
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.